

LA CONTEMPLACIÓ EN FRANCESC I CLARA D'ASSÍS

per ENZO BIANCHI

Tant en Clara com en Francesc, la primacia correspon al senyoriu de Déu sobre tota la vida i sobre totes les coses. Crist és el centre de tota la vida, de la voluntat i de l'acció. La dinàmica de la vida de penitència o de conversió només la dona i, per tant, només hem de cercar-la en l'Esperit Sant. Amb això n'hi ha prou per definir la contemplació autènticament cristiana.

Clara no fa coincidir mai contemplació i clausura perquè la contemplació, com a coneixement amorós de Crist, no es pot equiparar amb un fet material com és la clausura. Tant pel que fa a Clara com a Francesc cal, però, tenir present que els accents de Clara són femenins la contemplació és assiduïtat amb la paraula llegida a la Sagrada Escriptura, però també escoltada i rebuda pels germans com a aliment de la fe i de l'ànima; la contemplació és oració contínua atenta al Senyor i a totes les criatures.

És propi i específic de Clara l'haver donat a la contemplació una dimensió pròpiament evangèlica: per a ella no era una activitat extraordinària, reservada a una elit, als privilegiats de la cultura, sinó una actitud quotidiana en l'àmbit de la humil realitat de les coses, del treball quotidià. La contemplació, per a Clara, és vida en Crist, és sacrifici viu i espiritual ofert al Senyor. És significatiu que l'única referència de Clara a l'episodi del trobament de Jesús amb Maria i Marta que, en el seu temps, s'havia convertit en un lloc clàssic per afirmar la primacia de la vida contemplativa sobre l'activa, determina l'únic necessari d'aquest culte de la vida a Déu i no fa entreveure cap oposició entre acció i contemplació.

La contemplació, doncs, per a Clara i Francesc, no és tan sols conèixer Déu, sinó també veure els homes i les criatures com Déu els veu. Clara, a la seva Carta III, anomena Agnès «alegria dels àngels» i registra d'una manera nova les coses de Déu i les criatures de les quals veu brollar sempre una lloança, una acció de gràcies al Déu altíssim i creador.